

14 januari 2025

Bijzondere vondst: Kringwinkel Antwerpen schenkt Ensor-ets aan KMSKA

Een verrassende ontdekking bij Kringwinkel Antwerpen: tussen de gedoneerde goederen werd een authentieke ets van James Ensor gevonden. Het werk, *Le meuble hanté*, krijgt nu een definitieve bestemming in het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten Antwerpen (KMSKA). De schenking is niet alleen een primeur voor Kringwinkel Antwerpen, het is meteen ook een waardevolle aanvulling op de Ensor-collectie van het KMSKA.

Van geefpunten tot inboedelservice: via allerlei wegen komen spullen bij Kringwinkel Antwerpen terecht. Alles wordt in één centraal magazijn verzameld en gesorteerd. Hier merkte Charlotte Pleysier, medewerker bij Kringwinkel Antwerpen, de ets initieel op. “Ze had zelf een vermoeden dat het om een originele Ensor ging en bracht het naar mij voor een *second opinion*,” vertelt Davy, werkleider bij online veilingssite Uwkringding. “Omdat ik haar vermoeden deelde, schakelden we meteen een expert in.”

De authenticiteit van het werk werd bevestigd door Bernaerts Auctioneers en Ensor-experts van het KMSKA, dat met zijn uitgebreide collectie en het Ensor Research Project hét kenniscentrum is rond de kunstenaar.

De ets, *Le meuble hanté (Het betoverde meubel)*, is een bekende afdruk van James Ensor. Het werk toont een jonge man voor een antieke kast waar een skelet achter vandaan komt. Het thema is geïnspireerd op de woonkamer van het gezin Rousseau in Brussel, dat een skelet genaamd Aglaë bezat en hiermee macabere grappen uithaalde.

“De ets is typisch voor Ensor. Niet alleen gebruikt hij een herkenbare papiersoort, hij had ook de gewoonte om zijn etsen nadien met potlood te signeren en te dateren,” aldus Herwig Todts, Ensor-expert KMSKA. “De titel *Le meuble hanté* komt trouwens vaker voor in het oeuvre van de kunstenaar: zo is er een schilderij dat vernietigd werd tijdens WOII, een tekening die momenteel te zien is in onze tentoonstelling *Ensors stoutste dromen. Het impressionisme voorbij*, en de ets. Van de ets bestaan meerdere identieke afdrukken, die onder andere te vinden zijn in de collecties van Mu.ZEE, MSK Gent, KBR en nu dus ook in het KMSKA.”

“Een uniek werk zoals deze ets verdient een bijzondere plek,” zegt Lander, Directeur Marketing en Sales bij Kringwinkel, “en het KMSKA met zijn beroemde Ensor-collectie is daarvoor de ideale bestemming. Met deze schenking willen we niet alleen bijdragen aan de rijke collectie van het museum, maar ook benadrukken hoe hergebruik onverwachte schatten kan onthullen.”

“Wij zijn ontzettend dankbaar voor deze bijzondere schenking van Kringwinkel Antwerpen. Het is hoogst uitzonderlijk dat een waardevolle ets van James Ensor op deze manier wordt ontdekt en aan een museum wordt toevertrouwd. Deze ets vindt een perfecte thuis in de Ensorcollectie van het KMSKA, waar ze niet alleen veilig bewaard kan worden, maar vooral gedeeld kan worden met het brede publiek,” aldus Caroline Gennez, Vlaams minister van Welzijn en Armoedebestrijding, Cultuur en Gelijke Kansen

Het KMSKA zal de ets tijdelijk tentoonstellen in de expo *Ensors stoutste dromen. Het impressionisme voorbij*. Daarna wordt het kwetsbare werk zorgvuldig in bewaring genomen. Dankzij de juiste expertise en gespecialiseerde middelen is het museum de ideale plek om dergelijk lichtgevoelig werk op papier te bewaren. Op zorgvuldig gekozen momenten zal de ets getoond worden.

De Kringwinkel combineert milieuzorg met sociale tewerkstelling: spullen krijgen een tweede leven en mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt een kans. Via winkels en veilingssite Uwkringding worden donaties maximaal gevaloriseerd, wat de afvalberg verkleint én jobs creëert. In Vlaanderen stellen Kringwinkels meer dan 6.000 mensen te werk, waarvan alleen al in Antwerpen 470 personen. Hun inspanningen resulteerden vorig jaar in Antwerpen in het hergebruik van

bijna 3,7 miljoen kilo materiaal. Hoewel unieke vondsten zoals de Ensor-ets eerder uitzonderlijk zijn, worden er soms bijzondere stukken ontdekt in het sorteerproces. Om waardevolle items te herkennen, krijgt het personeel gerichte training en zijn er digitale hulpmiddelen zoals databases en apps voorhanden.
